

Barn- och ungdomspolitisk strategi
Orsa kommun

2019-2020

**ORSA
KOMMUN**

Inledning

Orsa ska vara en plats som barn och unga upplever som lyhörd, inkluderande och öppen under sin uppväxt, likväl som en plats som känns självklar att som ung vuxen bo kvar i eller flytta hem till.

Ett Orsa för och med barn och unga.

Barn och unga är en grupp som inte har möjlighet att påverka samhällets utveckling i lika stor utsträckning som vuxna. Därför ska Orsa kommun arbeta aktivt med att både väcka nyfikenhet och engagemang, samt skapa vägar, metoder och möjligheter till inflytande för denna grupp.

Den barn- och ungdomspolitiska strategin beskriver hur vi i förvaltningen genom att jobba kommunövergripande och långsiktigt utifrån ett ungdomsperspektiv ska nå de övergripande politiska målen i kommunen, fastställda av kommunfullmäktige.

Både politiker och tjänstepersoner har ett ansvar för att strategin blir levande: genom att arbeta strategiskt och operativt gällande både beslut och satsningar som rör barn och unga.

Genom att anta denna barn- och ungdomspolitiska strategi vill Orsa kommun lägga en grund för detta arbete. Med ett samlat grepp kan vi förbättra förutsättningarna för både gruppen och individerna barn och unga i Orsa!

Christina Nordmark

Ungdomsstrateg
Orsa kommun

Målgrupp

Målgruppen för strategin är barn och unga, 0-25 år.

Mottagare av strategin är beslutsfattare och tjänstpersoner i Orsa kommun, då strategin avser insatser både kring politik och beslutsfattande samt operativt verkställande av beslut.

Vägledande principer

Kunskapsbaserad barn- och ungdomspolitik

Beslut som rör barn och ungdomar ska baseras på kunskap om och av barn och ungdomar. Därför ska arbetet med Orsa kommuns barn- och ungdomspolitiska strategi följas upp och utvärderas med hjälp av undersökningar som rör barn och ungas levnadsvillkor, attityder och värderingar, så som Lupp- lokal uppföljning av ungdomsperspektivet.

Ur barns och ungdomars perspektiv

Barn och ungdomspolitik med utgångspunkt i barns och ungdomars perspektiv innebär att Orsa kommun ska arbeta tillsammans med barn och ungdomar för att säkerställa att deras röster, erfarenheter och tankar tas tillvara i såväl beslutsprocesser som kommunala verksamheter. Barn och ungdomar ska betraktas som ansvarsfulla och aktiva aktörer med rätt att komma till tals i planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatser som berör dem.

Ansvar

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige: antar, följer upp insatser och beslut årligen samt beslutar om revidering av strategin.

Utskott och områden: Kommunala förvaltningar och verksamhetsområden ansvarar för att ta fram handlingsplaner med aktiviteter, insatser, projekt och verksamheter som kopplas till den barn- och ungdomspolitiska strategin Dessa ska förankras i respektive nämnd eller utskott. Verksamhetsområdena ansvarar för att dessa handlingsplaner läggs in och följs upp i kommunens digitala planerings och uppföljningsverktyg, f.n Stratsys.

Område Service och utveckling: ansvarar för framtagande samt revidering av strategi. Ansvarar även för att följa upp att handlingsplaner och aktiviteter tas fram och genomförs, samt för att sammanställa och utvärdera genomförda insatser med hjälp av de mål och indikatorer som beskrivs i strategin.

Samordnande funktion för en sektorsövergripande grupp bestående av ansvariga politiker och tjänstepersoner från respektive utskott och verksamhetsområde.

Grundstenar

Orsa kommuns barn- och ungdomspolitiska strategi utgår från följande grundstenar:

- **Konventionen om barns rätt**

FN:s konvention om barns mänskliga rättigheter, vanligtvis kallad Barnkonventionen, antogs 1989 av FN:s generalförsamling, och blir svensk lag 1 januari 2020.

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter, inte föräldrars eller andra vuxnas ägodelar.

Den innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, men det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde.

3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.

6: Alla barn har rätt till liv och utveckling.

12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

- **Nationella ungdomspolitiken**

Regeringen antog 2014 en ny ungdomspolitik. Ungdomspolitiken är bindande för myndigheter och vägledande för kommuner och landsting. Den nationella ungdomspolitiken utgår från barnkonventionen och de mänskliga rättigheterna och blir på så sätt tvingande även för kommunerna. Däremot är ungdomspolitiken endast vägledande i hur kommunerna utför politiken.

Ungdomspolitiken är sektorsövergripande och omfattar alla de beslut och åtgärder som påverkar villkoren för ungdomar inom en rad olika områden som arbete, boende, utbildning, hälsa, fritid, kultur och inflytande

Ungdomspolitikens tre övergripande mål är att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha:

Goda levnadsvillkor

Makt att forma sina liv

Inflytande över samhällsutvecklingen.

- **Dalarna-Sveriges bästa ungdomsregion**

2015 antog Region Dalarna strategin "Dalarna- Sveriges bästa ungdomsregion" som en del i arbetet med Dalastrategin. Strategin innehåller mål och indikatorer kopplade till dessa, och även en avsiktsförklaring som alla Dalakommuner samt dåvarande Landstinget Dalarna skrivit under. Avsiktsförklaringen beskriver hur respektive aktör kommer att arbeta för att uppnå målen i strategin.

De övergripande målen i strategin är:

Unga i Dalarna ska känna att tillvaron är meningsfull och att de blir sedda

Unga i Dalarna ska känna att de kan påverka såväl sina egna liv som länets utveckling

Unga ska känna att de har goda möjligheter att skaffa sig utbildning och arbete i Dalarna

Orsa kommuns barn- och ungdomspolitiska strategi

Övergripande vision

“Vi ska arbeta hälsofrämjande med hållbar utveckling för att skapa förutsättningar för ett jämlikt Orsa där alla känner sig välkomna.”

Orsa kommun ska skapa förutsättningar för att Orsas barn och unga ska ha ett bra liv. Att kunna påverka sin vardag och sitt liv, att ha goda levnadsvillkor, att må bra och att ha samma rättigheter och möjligheter att delta i samhället som alla andra grupper har.

Fokusområde: Inflytande

Barn och unga ska uppleva att de har inflytande och känna delaktighet i Orsa.

Orsa kommun ska:

- skapa olika forum för inflytande och samtal mellan barn, unga, politiker och tjänstepersoner.
- aktivt arbeta med att ha ett barn- och ungdomsperspektiv och i så hög utsträckning som möjligt inkludera barn och unga i beslut som fattas där barn och unga är berörda.
- arbeta aktivt med Barnkonventionen. Arrangera kompetenshöjande insatser där politiker och berörda tjänstepersoner ska få kunskap om hur kommunen ska arbeta med barnrätt i praktiken.
- inhämta, samordna och sprida kunskap om metoder och arbetssätt för barns och ungdomars inflytande och delaktighet.

Fokusområde: Hälsa

Alla barn och unga ska ha en god hälsa när det kommer till fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. Att ha god hälsa innebär att ha tillräckligt med resurser för att hantera sociala, fysiska och känslomässiga utmaningar och att kunna förverkliga sina personliga mål.

Orsa kommun ska:

- arbeta aktivt med att barn och unga ska ha trygga och hälsosamma vistelsemiljöer.
- verka för att tillsammans med externa aktörer erbjuda såväl samtals- som föräldrastöd för att skapa en bra relation mellan barn, unga och föräldrar.
- verka för att ge barn och ungdomar goda möjligheter att etablera sig och skaffa utbildning, arbete och bostad.
- främja barn och ungdomars möjligheter att utveckla och uttrycka det som väcker lust och intresse, och på så sätt skapa förutsättningar för ett lustfyllt informellt lärande.

Fokusområde: Inkludering

Alla barn och unga ska ha samma möjlighet att uttrycka sig, uppleva och utvecklas i Orsa, oavsett ekonomiska resurser, bakgrund, sexuell läggning, kön, ålder eller funktionsvariation.

Orsa kommun ska:

- arbeta aktivt med att de kommunala verksamheter som är riktade till barn och unga ska ha ett inkluderande förhållningssätt: ta tillvara den mångfald och de olikheter som finns genom att se till allas lika värde, och rätten till en likvärdig verksamhet med respekt för individen. Verksamheterna ska kännetecknas av jämlikhet och jämställdhet.
- inhämta och sprida kunskap om vilka faktorer som främjar inkludering.
- samverka med externa aktörer i samhället för att arbetet med bemötande av barn och unga ska vara likvärdigt.